

Wandeling Marlot/Reigersbergen

Tip: verrekijker mee!

Ingang park aan de Bezuidenhoutseweg ter hoogte van nr. 452A

Voorbij de ingang het pad naar rechts volgen

Bij T splitsing rechts af
Loop de trap op.

Boven zie je een zeshoek.

Hier stond vroeger een zeskantige theekoepel. Van daar had je een mooi uitzicht over de landerijen aan de Bezuidenhoutseweg en links op het huis Marlot.

Loop nu terug naar het pad en ga recht door het onverharde paadje op. Houd de sloot aan je rechter hand.

Neem plaats op het witte bankje, je kijkt nu uit over het weiland. Met links het huis Marlot.

Al in de vijftiende eeuw stond ter plaatse een [boerenhofstede](#), genaamd de 'Blaauwe Camer'. Rond het jaar 1600 bouwt Adriaan van der Velde er een nieuwe herenboerderij. In 1640 gaat het landgoed over in handen van edelman [David van Marlot](#), afkomstig uit Frankrijk. Prins [Frederik Hendrik](#), die David de Marlot tot zijn vriendenkring rekende, besloot het bezit waardig te maken voor de status van deze edelman, die gouverneur was van zijn zoon [prins Willem II](#). Frederik Hendrik verheft het land tot [hoge heerlijkheid](#) en beleent het onder de naam 'Marlot' aan David van Marlot.^{[1][2]} Vanaf die tijd is de naam Marlot aan het landgoed verbonden. In de jaren die volgden werd de boerderij uitgebreid tot een L-vormige, deels onderkelderde [buitenplaats](#) met topgevel. Davids zoon Lodewijk koos echter voor een ander goed uit het omvangrijke bezit van zijn vader. Het vrij eenvoudige huis Marlot paste volgens zijn vrouw, Anna Florentina [van den Boetselaer](#), niet bij de oud-adellijke status van haar familie.

In de achttiende en negentiende eeuw werd het huidige huis verbouwd en vergroot. De zeventiende-eeuwse kelders en delen van het opgaand muurwerk zijn in het huidige hoofdgebouw nog aanwezig. Na de aankoop in 1917 van het gebouw door de gemeente Den Haag, werd het aangepast voor gebruik als school en het koetshuis verbouwd tot gymzaal. Het gebruik als school eindigt in 1978, waarna het gebouw geruime tijd leegstond. Rond 1988 werd het gebouw gerenoveerd en in gebruik genomen als kantoor.^{[3][4]}

Ken je de vogels die je op het weiland ziet? Meeuw, Nijlgans, Scholekster, Eend, Reiger, Ooievaar.

Je weg vervolgen, je passeert links het plastiek van beeldhouwster Corinne Franzen-Heslenfeldt “Gerda met het rendier”. Een figuur uit het sprookje “de Sneeuwkonigin” van Andersen.

Naast het bankje staat een heel dikke boom (Amerikaanse eik)

Hoe zou je kunnen meten hoe dik de boom is?

Ga recht door naar de brug. Zie je wat bewegen in het water?

Links kom je langs een dode boom. Kijk eens goed; zie je beestjes of sporen van beestjes? Til een stukje van de bast op dan vind je ze vast!

Diverse dode bomen laten ze in dit bos staan. Deze bomen worden langzaam door beestjes en zwammen opgegeten. Met de beestjes zijn de vogels erg blij en met de zwammen die erop groeien zijn de mensen blij en maken hiervan veel foto's.

Bij de driesprong ga je rechts. Sta even stil bij het ‘Grand Canal’.
Zijn er vogels in het water?

Weg vervolgen. Einde pad rechts en dan linksaf naar de vijver

Rechts bij kruising links af naar de vijver.

Rechts zie je een bakstenen gebouw. Dit is een tennishal.

Door architect Co Brandes in 1927 ontworpen en kort daarna gebouwd in de Haagse Schoolstijl. De tennishal werd gebouwd ter plaatse van de voormalige moestuinen van de buitenplaats Marlot, nadat deze in 1917 aan de gemeente 's-Gravenhage was verkocht. Nu is het een Rijksmonument.

Ga nu links af.

Op het veldje staat een heel oude tamme kastanje. Zie je de gedraaide stam? Hoe ouder de boom hoe meer de stam draait.

Vervolg het pad terug naar het beeld. Vervolgens rechts de brug over. Pas op, fietsers!

Je loopt nu landgoed Reigersbergen in.

Zie je links beesten in de wei?

De boer van Clingendael laat hier het jong vee grazen.

Loop een eind rechtdoor en ga over de brug rechts.

Pad vervolgen tot over de volgende brug. Links is de muur van de tuin van de imker. Volg de muur.

Sla nu links af (knooppunt 23) naar de ingang van de tuin.

Elke 1^e zondagmiddag van april t/m oktober open.

Pad langs de tuin vervolgen. Aan het eind van het pad, rechts op dit veld stond vroeger Huis Reigersbergen.

Er is vanaf de vijftiende-eeuw een landgoed met [boerenhofstede](#) bekend onder de naam Reigersbergen.¹ De naam vindt mogelijk zijn oorsprong in de aanwezigheid van een [reigerkolonie](#).

Landgoed Reigersbergen is oorspronkelijk een boerderij langs de weg naar Leiden. Om de boerderij zijn moestuinen, daaromheen lager weilanden, wat ook op een kaart uit 1712 nog goed te zien is. Hoewel de boerderij dus een agrarische functie heeft, is Reigersbergen mogelijk reeds als buitenplaats in gebruik.. Van een park- of tuinaanleg is in deze periode echter nog geen sprake.

In de eerste helft van de 19de eeuw wordt de boerderij door Joachim Jochems tot landhuis uitgebouwd. Er komen ook diverse bouwwerken binnen de omliggende moestuinen. Na zijn overlijden in 1841 werd zijn jongste zoon Hendrik eigenaar van Reigersbergen. Deze vergroot het landhuis in [neoclassicistische](#) stijl, waarbij de moestuinen grotendeels verdwijnen.

Als de Leidsestraatweg wordt verlegd, kan een voortuin in [landschapsstijl](#) worden aangelegd. Er worden boomgroepen geplant en langs de weg komt een monumentaal hek te staan. De oorspronkelijke achtertuin wordt in gemengde stijl aangelegd. Dit is een combinatie van geometrische vormen die overgaan in de landschapsstijl. Deze gemengde stijl is voor de omgeving van Den Haag uniek.

In de [Tweede Wereldoorlog](#) werd door de Duitsers de [Atlantikwall](#) aangelegd waarvoor het landhuis en de bijgebouwen werden gesloopt. Om een vrij schootveld te creëren moest ook een groot deel van de bomen worden gerooid. Reigersbergen is in 1956 verkocht aan de gemeente Den Haag. De landschappelijke structuur, de beplanting, de boomgroepen en de weilanden zijn elementen van cultuurhistorische waarde en geven een beeld van de omvang en de kwaliteit van de voormalige buitenplaats. De oude tuinmuren zijn in ere hersteld en nieuwe voetpaden aangelegd.

Ga nu links naar het weiland. Zie je ooievaars, misschien ook nog andere vogels?

Ga rechts de brug over naar de volgende brug rechts. Volg dit pad tussen de weilanden.

Langs dit pad staan veel Elzen. Zie je de elzenproppen? De zaadjes in deze proppen worden gegeten door diverse kleine vogeltjes.

Elzen kunnen uitstekend tegen vochtige omgevingen en ze staan dan ook veelal langs de waterkant of op moerassige grond.

De naam 'els' is verwant met het Latijnse woord *alnus*, dat ook "els" betekent, teruggaand op een stam *el-, die "rood" zou betekenen, vanwege de roodachtige kleur van elzenhout.

Elzenhout is zacht hout met een rustige nerf en een rossige (zwarte els) of lichtbruin/gele (grauwe els) kleur. Het is ideaal voor houtsnijwerk, zowel voor kunstwerken als ook voor gebruiksvoorwerpen zoals houten lepels en schalen. Aan de buitenlucht is het hout niet bijzonder duurzaam, maar onder water is het vrijwel onbeperkt houdbaar. Elzen [funderingspalen](#) werden daarom vroeger onder andere onder Amsterdam gebruikt. In de traditionele meubelindustrie werd elzenhout om dezelfde reden vaak ingezet bij de vervaardiging van kastpootjes. Volgens oud volksgeloof zijn elzenknopjes een effectief middel tegen [reuma](#). Hiervoor moeten de knoppen na het plukken worden gedroogd, waarna er [thee](#) van kan worden gezet.^[1]

Je komt aan je linkerhand langs 'de Vlindertuin' Ga gerust even op het mooie vlinderbankje zitten en kijk of je vlinders ziet.

Deze tuin is in 2000 is aangelegd door Marjan Looije op een voormalige groenafvalplaats. De Gemeente heeft na het afgraven van de berg met takken de grond beschikbaar gesteld voor het aanleggen van een Vlindertuin. Aan deze tuin werken vier vrijwilligers mee. Inmiddels is de Vlindertuin een bekende pleisterplaats geworden.

In deze tuin staan voornamelijk planten die vlinders aantrekken, zoals de vlinderstruik (*Buddleja davidii*)

De Vlindertuin heeft in 2009 de Gulden Klinker mogen ontvangen uit handen van wethouder Baldewsingh.

In 2018 heeft de vlindertuin de Platina Klinker gewonnen. Hiervoor heeft Victor van der Meijs een vlinderbankje gemaakt. Een loveseat voor twee

personen met uitzicht op de vlindertuin. Het licht groene beeldje in het midden is de beschermvrouwe van de vlinders. Zij houdt sinds lente 2000 de trouwe wacht over de vlindertuin.....

Bij de driesprong ga je links.

Over de brug meteen links het onverharde paadje op in ganzenpas.

Links aanhouden.

Je komt langs het vogelreservaat van de Haagse Vogelbescherming. Sta even stil en luister goed. Hoor je de vogels?

Einde pad recht oversteken naar Marlot. Pas op fietsen!!!

Rechts brug over houd nu rechts aan.

Daarna links aanhouden dan rechts terug naar het begin van de wandeling.

DA/IW/20 mei 2021